

PRATA PENGAR

Privatekonomi på
enkel svenska

Kapitel 1 Boendeformer

Viktiga ord film 1:

avgift
bostadsrätt
bostadsrättsförening
delägare
hyra
hyresrätt
hyresvärd
universitet

Viktiga ord film 2:

el
värme
vatten
sophämtning
utrustning

Viktiga ord film 3:

bostadsbidrag
budget
Försäkringskassan
inkomst
råd

Introduktionstexter:

Film 1 – Inledning

En pappa och hans dotter pratar med varandra. De sitter i soffan hemma i vardagsrummet.

Dottern har sin dator på bordet. Hon tittar i datorn efter en lägenhet.

Dottern hittar en lägenhet hon vill ha. Hon visar sin pappa och berättar hur mycket lägenheten kostar i hyra. Lägenheten är en hyresrätt.

Hon frågar sin pappa vad skillnaden är mellan hyresrätt och bostadsrätt. Pappan förklarar att en hyresrätt är en bostad man hyr. En bostadsrätt är en bostad man köper.

Film 2 – Vad ingår i hyran?

I en hyresrätt ingår flera saker i hyran. Värme, vatten och sophämtning är exempel på vad som ingår.

Du behöver inte betala extra för det.

Kyl, frys och spis ingår också i hyran. Ibland ingår el och kabel-tv.

Film 3 – Bostadsbidrag

En pappa och hans dotter pratar med varandra.

Dottern säger att hon tycker att 4 500 kronor är hög hyra. Hon tycker att det är dyrt.

Pappan säger att hon kanske kan få bostadsbidrag. Hon är ung och har låg inkomst.

Därför tror han att hon kan få bostadsbidrag.

Pappan säger också att det är bra att skriva upp alla inkomster och utgifter.

Han tycker att hon ska göra en budget.

Film 1 – Inledning

Berätta:

Hur bodde du i ditt födelseland? Vem ägde bostaden? Vad betalade du i hyra? Bodde du tillsammans med någon eller några? Om du svarade ja, vilka? Vad tänkte du när du kom till Sverige första gången och såg alla hus? Var något annorlunda? Om du svarade ja, vad var annorlunda?

Hur bor du nu? Är det i ett höghus, i ett radhus eller i en villa? Hur hittade du bostaden? Vad är bra med din bostad? Vad är mindre bra? Vill du flytta? Om du svarade ja, berätta varför. Hur vill du helst bo?

Diskutera:

Vad är viktigast med en bostad? Är det kostnaden, storleken, läget eller vad? Är det viktigt att ha bra grannar? Hur ska en bra granne vara? Vad tycker du att man kan låna av en granne?

Vilka fördelar och nackdelar finns det med att: Bo i hyresrätt? Bo i bostadsrätt? Bo i villa? Bo i lägenhet? Bo ensam? Bo tillsammans med flera?

Skriv:

Läs bostadsannonser. Vilken information får du i annonserna? Skriv en lista på vad du får veta.

Berätta:

Hittar du någon annons som du blir intresserad av? Vad är det som gör att du blir intresserad av annonsen? Varför vill du bo just i det området?

Diskutera:

Var i Sverige är det dyrast att bo, tror du? Varför är det dyrt att bo just där? Vilken typ av bostad är det som är dyrast?

Skriv:

Skriv en annons om byte av bostad. Beskriv den bostad du har med antal rum, kvadratmeter, standard, kostnad och fördelar. Beskriv den bostad du letar efter.

Skriv vad du vill bo i närheten av. Det kan vara flera saker. Skriv också varför det är viktigt för dig att bo nära just det.

Fler övningar: Gör nya ord av de bokstäver som finns i ordet *hyresrätt*.

Film 2 - Vad ingår i hyran?

Berätta:

Vad ingår i hyran eller avgiften där du bor? Är det något som ingår som du blev förvånad över? Vilken utrustning finns i din bostad? Är det något du saknar? Vad ingick i hyran eller avgiften i landet där du är född?

Skriv:

Skriv vad som ingår i hyran eller avgiften där du bor. Skriv också vilken utrustning som ingår.

Diskutera:

Hur gör du om det inte finns el i Sverige en vecka på vintern? Hur kan du då få ljus? Hur kan du få varmt hemma? Hur kan du få varmt vatten? Hur kan du laga mat? Hur kan du komma till jobb och skola?

Skriv:

Eleverna tänker tillbaka på dagen innan och skriver ner alla tillfällen när de använde elektricitet.

Fler övningar: Gör nya ord av de bokstäver som finns i ordet sophämtning.

Film 3 - Bostadsbidrag

Berätta:

Jämför med ditt födelseland. Vad i Sverige är billigare och vad är dyrare?

Diskutera:

Vilka tycker du ska få bostadsbidrag? Hur mycket tycker du att man ska få tjäna för att få bostadsbidrag?

Skriv:

Skriv ner alla inkomster och utgifter som du har under en dag, en vecka eller en månad. Skriv också om det är något som förvånar dig när du ser sammanräkningen.

Fler övningar:

Se www.forsakringskassan.se, Klicka på lättläst. Läs dokumenten under rubriken "Bostad".

Gör nya ord av de bokstäver som finns i ordet *budget*.

Öva mera:

Läraren säger ett tresiffrigt tal. Eleverna skriver talet med siffror. Läraren fortsätter att säga flera tal och skriver de korrekta talen på tavlan så att eleverna kan kontrollera att de skrivit rätt. Eleverna skriver sedan fem–tio tresiffriga tal var. De sitter därefter två och två och läser sina tal, ett i taget. Den som sitter bredvid skriver.

Facit till övningsuppgifter

Kapitel 1: Boendeformer

Skriv det ord som passar i meningen.

bostadsrätt • hyresrätt • lägenhet • månaden

Dotter: Jag letar efter en lägenhet.

Dotter: Ja, visst gör den. Det är en hyresrätt.

Dotter: Hyran är 4 500 kronor i månaden.

Dotter: Pappa, vad är det för skillnad på en hyresrätt och en bostadsrätt?

Skriv det ord som passar. Ett ord passar i två meningar.

avgift • bostadsrättsförening • hyra • hyresvärd
• köpa • månad • äger

1. I en hyresrätt betalar du **hyra** varje månad.
2. Du betalar hyran till en **hyresvärd**.
3. Det är hyresvärden som **äger** huset.
4. En bostadsrätt måste du **köpa**.
5. Då blir du delägare i en **bostadsrättsförening**.
6. Det är bostadsrättsföreningen som **äger** huset.
7. I en bostadsrätt kallas hyran för **avgift**.
8. Du betalar avgiften varje **månad** till bostadsrättsföreningen.

Skriv det ord som passar.

barnfamilj • bostadsbidrag • budget • Försäkringskassan • inkomst • råd

Dotter: 4 500 kr är ganska mycket. Jag har hört att man kan få **bostadsbidrag**.

Pappa: Då ska du kontakta **Försäkringskassan**.

Pappa: Ja, det tror jag säkert. Du är ju så ung. Och så har du låg **inkomst** också.

Pappa: Sen kan man få bostadsbidrag också om man är **barnfamilj**.

Pappa: Men, du skulle kunna göra en **budget** först. Så att du ser att du har **råd** med lägenheten, innan du bestämmer dig.

Skriv R (rätt) eller F (fel).

1. En bostadsrätt måste du köpa. **R**
2. I en bostadsrätt kallas hyran för avgift. **R**
3. I en bostadsrätt betalar du till hyresvärden varje månad. **F**
4. Kyl, frys och diskmaskin ingår alltid i en hyresrätt. **F**
5. Man söker bostadsbidrag hos Bostadsförmedlingen. **F**
6. Alla som söker bostadsbidrag får pengar till hyran. **F**
7. Värme, vatten och sophämtning ingår i hyran av en hyresrätt. **R**
8. När man bor i hyresrätt ansvarar hyresvärden för många reparationer. **R**
9. Man behöver inte köpa kylskåp och frys när man flyttar in i en hyreslägenhet. **R**